

המוסד לביטוח לאומי
המחלקה לתיעוד
ע"ש ד"ר ג. לוטן, ירושלים

המוסד לביטוח לאומי
מינהל המחקר והתכנון

ביטוח לאומי מחלקה לתי

20927

סקר נכים בקהילה שקצבתם מ

צדקה, יעקב

303

צדק

סקר נכים בקהילה שקצבתם מנוהלת בידי הקרן לטיפול בחסויים

מאת:

יעקב צדקה

רבקה פריאור

ירושלים, אייר התשס"ה, מאי 2005

פתח דבר

בתחילת שנת 2003 התבקשנו לנסות ולבחון את מצבם של נכים (חולי נפש) השוהים בקהילה. הובהר לנו שהמדובר בנכים חמסוגלים לשהות בקהילה בלי צורך לאשפזם אולם הגמלה אינה מועברת אליהם ישירות אלא באמצעות הקרן לחסויים. לפיכך, עובדי הקרן אמורים להיות בקשר עם הזכאים לגמלה ולדאוג לצורכיהם.

מאחר שבדיקת מצבם של הנכים צריכה להתבסס גם על התרשמות מהאנשים שעימם הם מתגוררים, הוחלט על ראיונות פנים אל פנים עימם.

ברצוני להודות למנהלת אגף נכות גבי עירית פלדמן ולמר מוטי אסרף ממונה בכיר, תחום נכות כללית, על הסיוע והתמיכה לאורך כל הדרך, הן בהסבר ובארגון והן בהדרכת הסוקרים. כמו כן אני מבקש להודות לעובדות תחום הסקרים ובעיקר לסוקרות על עבודתן המסורה ועל הרגישות והאנושיות שהפגינו בזמן ביקורי הבית בבתי הנכים.

רבקה פריאור

מנהלת אגף

מחקרי גמלאות, שיקום, נכות ונפגעי עבודה

כללי

במטרה לבחון את היתכנות הבדיקה האמורה, הוחלט על קיום מדגם ניסוי ראשוני. סוכם על עריכת 15 ראיונות בכל מחוז (ירושלים, תל אביב, חיפה ובאר שבע). עם הפקת המדגם וקבלת פרטי המבוטחים (שם כתובת ומספר זהות) ניסו המראיינים ליצור קשר עם הנכים אך הניסיון לאתר אותם זכה להצלחה חלקית מאוד, מאחר שהכתובות ומספרי טלפון היו חסרים או לא מעודכנים.

בשלב הראשון אותרו 22 מתוך 60 המקרים שהופיעו במדגם. מתוכם התקיימו 19 ראיונות. תוצאות הסקר הראשוני הוצגו בפני ענף נכות בשנת 2003.

לוח מס' 1: אוכלוסיית המדגם

מחוז	סך הכול	לא אותרו	אותרו	
			סך הכול	מתוכם: רואיינו
סה"כ	60	38	22	19
ירושלים	15	9	6	6
תל אביב	15	9	6	5
חיפה	15	8	7	5
באר שבע	15	12	3	3

כמו שניתן לראות מהנתונים לעיל, מתברר שרק חלק קטן רואיין אף שנעשו מאמצעים רבים והושקעו שעות רבות של עבודה לצורך איתור המרואיינים. למרות הקשר הרציף עם ענף נכות במוסד ובירורים עם הקרן לטיפול בחסויים, לא הצלחנו לקבל פרטים אישיים כדי שנוכל ליצור קשר ראשוני שבעקבותיו יתקיים ביקור בית.

השלב הבא של הראיונות החל בסוף שנת 2003. גם לאחר שגבי עירית פלדמן ומר מוטי אטרף יצרו קשר עם הקרן והעבירו אלינו פרטים נוספים על האוכלוסייה שלא רואיינה, התברר כי למספר ניכר של המבוטחים עדיין היו חסרים פרטים מזהים. לאור זאת נאלצנו להקדיש מאמצים רבים עד לאיתור המרואיינים (ולאחר שהתברר שאינם מאושפזים). צריך לזכור שכל ראיון פנים אל פנים מתבצע רק לאחר שנוצר קשר עם המרואיין והאנשים שעימם הוא מתגורר ולאחר שנקבע מועד נוח לקיום הריאיון.

הלוח שלהלן מציג את אוכלוסיית המדגם בשלב השני ואת הצלחת האיתור והריאיון של מי שנכללו במדגם.

לוח מס' 2: אוכלוסיית המדגם שלב II

מחוז	סה"כ הנדגמים	לא אותרו	מאושפזים	אותרו	
				רואיינו	רואיינו חלקית
סה"כ	38	7	11	13	7
ירושלים	7	2	3	1	1
תל אביב	11	3	4	3	1
חיפה	8	2	1	3	2
באר שבע	12	--	3	8	1

נקודות ראויות לציון שעלו מריאיון המבוטחים

- רוב המרואיינים (גם בשלב הראשון וגם בשלב השני) טענו שהקרן לא נותנת להם דו"ח על מצבם הכספי גם כשמבקשים מהם שוב ושוב.
- חלק מהמרואיינים, בעיקר באזור ירושלים ותל אביב, מתגוררים בסביבה לא נקייה, מעט מוזנחת וללא קשר מסייע עם הקרן, חוץ מהתשלום.
- מבוטחים רבים אינם יודעים אם יש להם יתרה כספית. כמו כן לא ברור להם מדוע הם משלמים עמלה.
- טענות רבות לקרן היו גם בקרב מנהלי הוסטלים שאצלם שוהים חלק מהמבוטחים שרואיינו. הם התמקדו בעיקר בנושא הדו"ח הכספי וביקשו שיתעניינו יותר במבוטחים.

אחד הנושאים שביקשנו לבדוק בראיונות היה האופן שבו מועברים הכספים מן הקרן למבוטחים.

לוח מס' 3: צורת התשלום למבוטחים על ידי הקרן

מחוז	סה"כ	פעם בחודש	פעמיים בחודש	שלוש פעמים בחודש	ארבע פעמים בחודש
סה"כ	20	17	1	--	2
ירושלים	2	2	--	--	--
תל אביב	4	3	--	--	1
חיפה	5	4	--	--	1
באר שבע	9	8	1	--	--

מתברר מהנתונים שלעיל שרוב התשלומים נעשים פעם בחודש בידי הקרן. אגב, במקרים אלה, אם הזכאי מקבל את כל כספי הקצבה פעם בחודש, נשאלת השאלה מדוע צריך את התיווך של הקרן.

נושא נוסף שביקשנו לבדוק תוך כדי הראיון היה תכיפות הביקורים של אנשי הקרן את המבוטחים. אך לפני הצגת הנתונים כדאי להבהיר, שאנשים שגרו בסביבת המשפחה זכו במספר קטן יותר של ביקורים מלאנשים שהתגוררו בהוסטלים (באר שבע וחיפה).

לדו"ח זה מצורף נספח ובו כמה פרטים שנובעים מהתרשמות הסוקרות בזמן ביקורי הבית וכן בקשות והערות של המבוטח בזמן הראיון.

בעקבות ביקורי הבית והצגת הנתונים לנציגי הקרן, עשתה הקרן כמה בירורים על המבוטחים שרואיינו. תגובת הקרן לממצאי ביקור הבית ולטענות והבקשות שהעלו המבוטחים מוצגת אף היא בנספח זה בסמוך לממצאי הביקורת של כל מבוטח.

לסיכום, ניתן לציין את הצורך החיוני בקשר מתמיד ואיכותי של הקרן עם הנכים השוחים בקהילה. הדבר יכול לסייע לתפקודם של נכים אלו הזקוקים כל כך לקשר זה.

נספח

מבוטח מס' 1

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי

תשלום: 3,600 ₪ בחודש, מתוכם 1,000 להוסטל, 1,200 בצ'ק כדמי כיס ו-700 ₪ לכיסוי משיכת יתר בבנק.

ביקורים: אין

צורת מגורים: הוסטל

הערות: די' עסוקה במשך היום בעבודה ובבילויים. היא מאושרת בהוסטל, פעילה ולא חסר לה דבר. היא מרוצה מהצוות ומהשהייה בהוסטל.

הערות המנהלת: הקשר עם הקרן הוא חיובי אלא שלעיתים הקרן אינה מדייקת במועדי הכנסת הכסף בחשבון, יש עיכובים בתשלומים. מאוד מרוצים מתפקודה של ת' מנהלת הקרן באזור, אך כשחיא אינה נמצאת הכל נתקע.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת מקבלת קצבת הנכות מיום 28.06.02.
הכנסה: 3,597 ₪, יתרה: 3,000 ₪.

את די' פוגשת עובדת הקרן במשרדנו והתקיימו כמה פגישות עימה ועם העובדת הסוציאלית לתיאום דרכי טיפול. די' מחזיקה בהוסטל בקו טלפון והחשבונות מגיעים לקרן לתשלום. בחודשים 02/03-12/02 קטנו ההכנסות מביטוח לאומי ל-2,800 ₪ אבל הגיעו חשבונות טלפון גבוהים (600-700 ₪), ולפיכך נאלצנו לעכב העברות לחשבון הבנק של החסויה (יתרת הכספים שלה גבולית מאוד).

דמי כיס והחזקה להוסטל מועברים מדי חודש בחודשו. כמו כן, למרות המלצת העו"ש לסגור את חשבון העו"ש עקב יצירת יתרות חובה והיעדר הכנסות לחשבון האישי, היא מוסיפה לנהל את החשבון, וכפשרה מועבר לחשבון זה מדי חודש סך 700 ₪ כדי למנוע צבירת חובות. לדי' ילדים, והיא משתדלת ממעט כספה לסייע ולהעניק להם, כדי לשמר את הקשר שלהם איתה.

מבוטח מס' 2

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי.

תשלום: 4X350 ₪ + 100 ₪ לתרופות.

ביקורים: אין

צורת מגורים: בדיור מוגן. הדירה מסודרת ונקייה. " יוצא לעבודה מדי בוקר ומקיים שגרת חיים סדירה.

הערות: הפגישה עם " התקיימה בנוכחות מנהלת הדיור המוגן. המנהלת מאוד מרוצה מהטיפול שמקבלת מהקרן, בקשותיה תמיד מתקבלות בחיוב ובצורה מהירה. אין צורך בהצעות מחיר ובבירורקרטיה מסובכת. התלונה היחידה היא בנוגע לדו"חות כספיים כתובים. הקרן טוענת שלפי מדיניותם הם אינם מספקים דו"חות כאלה.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת מקבלת קצבת הנכות מיום 28.7.02. הכנסה: 2,101 ₪, יתרה: 10,000 ₪.

" מקבל את קצבתו בחלוקה לארבעה תשלומים בחודש ישירות לחשבונו האישי. כמו כן מועברים תשלומים לפי המלצת העו"ס לרכישות שונות, כגון תרופות, ביגוד והנעלה, נסיעות לטיולים שנתיים וכד'.

תשלום: 1,200 ₪ בזיכוי לחשבון הבנק.

צורת מגורים: מאז שעבר לגור בדירת חברתו לפני כשנה וחצי, איש לא ביקר אותו מטעם הקרון.

הערות: הדירה שבה גר ל' עם חברתו, מוזנחת, ישנה, צפופה ומלוכלכת להחריד. הביקור התבצע בעמידה בגלל הצפיפות הרבה ובשל היעדר מקום ישיבה. ל' נראה מוזנח, מלוכלך ולא מגולח. הוא מתלונן על כך שהקרון אינה מתייחסת אליו, למרות פניות טלפון רבות שלו. ל' מבקר שלוש פעמים בשבוע במועדון מרכז קהילתי בעיר, מקל ארוחות מ"פתחון לב", ונראה כי כל כספי הגמלה מתבזבזים על סיגריות.

תגובת הקרון

הקרון לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבה הנכות מיום 25.7.93. ל' מתגורר בדירת חברתו. הכנסה: 2,048 ₪, יתרה 12,000 ₪. כלכלה: ל' מתקיים מכספים המועברים לחשבונו לכלכלתו בסכום כולל של 1,300 ₪ לחודש המחולקים כיום כל 10 ימים (400-500 ₪ לחודש). הוצאות משתנות, אמבולנס (בחודשיים האחרונים שולם פעמיים למד"א עבור הסעות באמבולנס, סה"כ 395 ₪ לכל נסיעה). רכישת תרופות (150 ₪ ב-11/03), מסגרת למשקפיים (100 ₪ ב-9/02); רכישת מקל עץ (40 ₪ ב-8/01); התחברות ללחצן מצוקה (300 ₪ ב-3/01), רכישת תפילין (650 ₪ ב-11/03); דמי חבר לאנוש (70 ₪ לשנה), טיול שנתי בקיץ במסגרת אנוש (1,000 ₪ לשנה לערך), בשנת 1999 נרכש ל' מקרר חדש. הוא התגורר בדירה בת"א עד 8/02 ופנה על דעת עצמו לחלמיש להחזרת הדירה ובדיעבד נודע לנו. עד למועד זה שולם לעמידר שכ"ד כ-115 ₪ לחודש. בחודש 9/02 הוא עבר להתגורר בדירת חברתו (על העברת הציוד שולם 600 ₪). כל זמן של התגורר בגפו, שולמו כל חשבונות הבית בהוראת קבע מחשבונו (חברת החשמל, טלפון, מים, כבלים). מאז שמתגורר בדירת חברתו, הקרון משלמת באמצעות הוראת קבע רק את חשבון הטלפון (כ-400 ₪ לחודשיים). יתרת הכספים בחשבונו היתה עד סוף 2002 סביב כ-5,000 ₪ שזה אכן סכום קטן שצריך לשמש ערובה להוצאות חיוניות בלתי צפויות. היתרה גדלה בסוף שנת 2002, לאחר שביתת הנכים עקב הגידול בקצבה. נוסף על כך, הופחתו ההוצאות עקב המעבר לדירת חברתו (מתשלום הוצאות רבות לתשלום חשבון טלפון בלבד). כל הנ"ל הביא למצב שיתרתו גדלה מ-5,000 ₪ בדצמבר 2002 ל-12,000 ₪ בסוף 2003.

ל' מאוד עצמאי במעשיו אך אינו יודע לכלכל את כספיו כראוי ולכן קצבתו מחולקת לתשלומים. אין לו נציג שמבקר בקביעות, ניסיונות עבר להפעיל ביקורים קבועים נענו בסירוב שלו, גם חברתו אינה מסכימה שזר ייכנס לביתה. ל' בקשר קבוע עם עובד הקרון ולרוב בקשותיו נענות,

אם הם בגבול הסביר. לאחרונה הוא מסכים לביקור ושילדנו את חברתנו לנסות ביקורים אלו, אולם היא התנתה זאת בכך שהביקורים ייעשו בנוכחותה. לי יוצר קשר טלפוני לפחות אחת לשבוע עם עובד הקרן, ואם הוא לא מצלצל, עובד הקרן יוצר עימו קשר. בסופי שבוע נוהג להשאיר הודעות ארוכות על המשיבון שקשה לו בחיים, וכשחוזרים אליו, היה מודיע "סתם צחקתי, הכל בסדר". לדבריו הוא ניגש לאחרונה למחלקת הרווחה וביקש שיסדרו לו דיור מוגן, ולפיכך ייתכן שיקבל בעתיד דיור מוגן באמצעות הרווחה על אף גילו הצעיר יחסית. ללי אומנם רקע נפשי, אולם הוא מתעניין בקריאת ספרים ואוספים ומבקר במועדון אנוש אחת לשבוע.

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בטלפון מהקרן.

תשלום: 2,016 ₪ בביקור במשרדי הקרן.

ביקורים: אין ביקורים של הקרן ואין התעניינות.

צורת מגורים: דיור מוגן השייך להוסטל

הערות: אי עבר לאחרונה לגור בדיור המוגן, ולא נראה שהקרן מודעת כלל לעובדה זו. גם כאשר הוא מגיע לקבל את הקצבה החודשית, איש אינו מתעניין בו. למעשה ניתן לומר שהקרן משמשת אך ורק כצינור להעברת הקצבה. אי סיים לאחרונה לימודים של הנדסאי מחשבים וכרגע עובד על פרויקט הגמר ומחפש עבודה.

הערת מנהל ההוסטל: בהוסטל שוהים 22 חוסים שמטופלים באמצעות הקרן, והביקור האחרון של נציג הקרן בהוסטל היה לפני שנה וחצי. מעולם לא התקבלו דו"חות כספיים בנוגע למצבם הכספי של החוסים, אפילו בעל-פה. כל רכישה מותנית בהגשת הצעות מחיר.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 13.7.99. הכנסה: 2,004 ₪, יתרה: 300 ₪. הקרן מונתה כמקבלת הקצבה לאור המלצת עו"ס השיקום בביטוח הלאומי כי הקרן תתכנן את העברת הכספים עם המרפאה לבריאות הנפש. התקבלו גם כספים רטרואקטיביים. אי סירב לפנות למרפאה (בהשפעת אמו) ולא יצר קשר עם המרפאה – מידע שנמסר לנו מהעו"ס במרפאה. ב-25.8.99 הודענו על כך לעו"ס בביטוח לאומי, אף שגם היא היתה אובדת עצות.

בשנת 1999 סוכם עם העו"ס הנ"ל כי נעביר לידי הנכה את מלוא הקצבה וכספים שיוצאו מהתשלום הרטרואקטיבי יהיו רק בהמלצת עו"ס. הודעה על כך נמסרה גם למרפאה לבריאות הנפש. היות שאי הזדקק לכספים ללימודים, מ-23.10.00 היינו בקשר עימו בנוגע לשימוש בכספים אלו. הכספים אזלו ב-8/02. אי עצמו יידע אותנו כי הוא מתגורר בדירה עם שותפים כבר ב-2002. לא היתה כל פניה מצד מנהל ההוסטל להעברת הכספים באופן שונה. איננו מעבירים דו"חות כספיים לביה"ת, אם אנו נשאלים אנו עונים בעל-פה, איננו מסתירים מידע על כספים מהעו"ס. רכישות לחסויים נעשות בהמלצת העו"ס ובכפוף להצעות מחיר, תלוי בגובה הרכישה. לא נעשתה כל פנייה לרכישת דבר מה וממילא מעת שאזלו כספי התשלום הרטרואקטיבי, אין כספים לרכישות שונות.

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי.

תשלום: 600 ₪ דמי כיס בזיכוי חשבון הבנק + 950 ₪ שהות כוללת בהוסטל.

ביקורים אחת לשבוע. הביקור עולה כסף רב, ולכן המנהלת חושבת כי הוא טיפשי ומיותר.

צורת מגורים: הוסטל

הערות: בקשות מהקרן נענות בדרך כלל בחיוב, לפעמים הקרן מתלוננת על הוצאות מוגזמות של מנהלת ההוסטל שנראות לא צודקות. לטענת מנהלת ההוסטל, הקרן היא צינור להעברת הכספים בלבד, והעמלות בעבור האפוטרופסות גבוהות מדי. לדעת המנהל יש בקרן נטייה להשאיר אצלה כמה שיותר כספים ולעשות חסכוניות לחוסים. בקשות להעברות כספים מהחסכוניות נתקלות לרוב בסירוב. בסך הכול ההוסטל מתחזק היטב ולא היו תלונות מיוחדות.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 20.5.99. הכנסה: 2,004 ₪, יתרה: 23,000 ₪. סך 950 ₪ מועברים לכלכלה להוסטל וסך 600 ₪ מועברים לחשבונו האישי לדמי כיס. ככל הידוע לנו מעולם לא הייתה פניה שנענתה בסירוב על-ידי הקרן או שאנו טענו כי היא מוגזמת (לאחרונה ביקשו מהוסטל זה להעביר לאח של חסוי אחר סך 50,000 ₪ ואנו לא אישרנו, אולי מנהלת ההוסטל מתכוונת לכך והערותיה הן כלליות ולא ספציפית ללי).

הקרו אינה רק צינור להעברת כספים. אנו רואים את חובתנו לבדוק כי כל צורכיו אכן מטופלים וכי הוא נהנה מהכספים שאנו מעבירים לו על-פי המלצות הגורמים חסוציאליים. למנהלת ולעו"ס ידוע גובה יתרות החסויים. אופן העברת הקצבה נעשה תמיד בשיתוף עם הצוות ובכל עת שהן מעוניינות לקבל מידע הן מתקשרות ומבררות יתרת ותמיד מקבלות תשובה. ללי אכן יש חיסכון גבוה והוא מקבל דמי כיס נמוכים למדי אך זה בהמלצת העו"ס ועל דעתן. באופן כללי אנחנו מעודדים, במידת האפשר, לעשות לו חיסכון גם של 20 ₪ בחודש להוצאות לא צפויות ובפרט כשמדובר בצעירים.

ממצאי הביקור

איתור המבוכות: בידי עובדי הביטוח הלאומי.

תשלום: 1,000 ₪ המועברים לחוסטל + 950 ₪ שהות כוללת בהוסטל.

ביקורים: אחת לשבוע. הביקור עולה כסף רב, ולכן המנהלת חושבת כי הוא טיפשי ומיותר.

צורת מגורים: הוסטל

הערות: בקשות מהקרן נענות בדרך כלל בחיוב, לפעמים הקרן מתלוננת על הוצאות מוגזמות של מנהלת ההוסטל שנראות לא צודקות. לטענת מנהלת ההוסטל, הקרן היא צינור להעברת הכספים בלבד, והעמלות בעבור האפוטרופסות גבוהות מדי. לדעת המנהל יש בקרן נטייה לחשאייר אצלה כמה שיותר כספים, ולעשות חסכונות לחוסים. בקשות להעברות כספים מהחסכונות נתקלות לרוב בסירוב. בסך הכול ההוסטל מתחזק היטב, ולנכה לא היו תלונות מיוחדות.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 20.1.02. הכנסה: 2,101 ₪, יתרה: 5,000 ₪. א' שוהה בהוסטל מאז 4/03, לא ידוע לנו על שום המלצה של העו"ס שלא נענתה מאז. ביום 12.8.03 הועברו 300 ₪ לטיפול שיניים, עפ"י בקשת העו"ס. ביום 26.8.03 הועברה תוספת דמי כיס בגין חוב בסך 633 ₪. ביום 21.9.03 הועברו 300 ₪ לרכישת ביגוד והנעלה. ביום 5.1.04 הועברו 320 ₪ לרכישת מערכת שמע. ביום 16.2.04 הועברו 199 ₪ עבוד בדיקה רפואית.

טענת מנהלת ההוסטל כי הקרן משמשת צינור להעברת כספים אינה מקובלת כלל, אנו רואים את תפקידנו כאחראים על כספי הקצבה ועלינו לדאוג כי כספים אלו ישמשו לצורכי הנכה. לעניין טענת מנהלת ההוסטל כי יש לקרן נטייה לחשאייר אצלה כספים לעשות חסכונות – אכן יש היגיון וניהול נכון של תקציב אישי כדי לאפשר יתרה כספית לרכישת צרכים חד פעמיים ולא צפויים. הדבר נעשה בתיאום ובידיעת העו"ס ששותפה מלאה להחלטה על חלוקת התקציב ותמיד מעודכנת בנוגע לגובה החיסכון. במקרה דנן, ה"חיסכון" הגדול מתבטא בסך כ-5,000 ₪ והכנסתו החודשית מנוצלת כמעט במלואה מדי חודש בחודשו.

מבוטח מס' 7

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי.

תשלום: 1,000 ₪ בצ'ק אחת לחודש.

ביקורים: שלוש פעמים בחודש, למשך רבע שעה.

צורת מגורים דיור מוגן.

הערות: ז' עובדת עד השעה 14:00 בקיבוץ. ההוסטל נראה נקי ולז' אין טענות מיוחדות.

הערות מנהלת ההוסטל: ביורוקרטיה רבה בעבודה מול הקרן. הוגשה בקשה לחלוקת את דמי הכיס, ועבר זמן רב עד שהבקשה התקבלה. לדעתה מנהלים את החשבון בפטרונויות ומבקשים הצעת מחיר לכל רכישה קטנה. יש לציין שלאחרונה החלה לעבוד בקרן עובדת חדשה ובזכותה הדברים נעשים בצורה מהירה יותר.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 19.2.98. הכנסה: 2,004 ₪, יתרה: 8,000 ₪. הקרן לטיפול בחסויים אינה רק צינור להעברת הכספים. אנו רואים את תפקידנו כמי שחייבים לבדוק כי, כספים שמועברים למטופלים אכן משמשים את צורכיהם. הקרן מעבירה מדי חודש דמי כיס לז' וכלכלה להוסטל וכן מועברים תשלומים בהתאם לבקשת העו"ס להוצאות כגון רכישת משקפיים, תשלום חובות לפלאפון, תשלום ליציאה לטיולים וכד'. בהוסטל זה ספציפית יש בעיה מאחר שאינם מעבירים חשבונית/קבלות לאחר ביצוע הרכישה. עובדת הקרן אף ביקשה מהעו"ס בהוסטל לקיים פגישה משותפת ביחד עם רכזת שיקום במשרד הבריאות כדי להבהיר נוהל העבודה מולנו.

מבוטח מס' 8

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי

תשלום: 1,000 ₪ למנהל ההוסטל בעבור תרופות ודמי כיס + 950 ₪ בעבור שהות בהוסטל.

ביקורים: ארבע פעמים בחודש.

הערות: אי עובד בבוקר בעבודות שיקומיות בהוסטל. הוא מאוד מרוצה מהטיפול שהוא מקבל בהוסטל.

הערות מנהל ההוסטל: אין הערות מיוחדות, הקרן פועלת בצורה חיובית. הטענות היחידות נוגעות לבעיית אי מסירת דו"חות כספיים ועמלות גבוהות בעבור אפטרופסות.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 8.1.97. הכנסה: 2,004, יתרה: 4,000 ₪. הקרן מעבירה לאי דמי כיס בסך 1,000 ₪ להוסטל וכן דמי כלכלה, ונציגת הקרן מבקרת אותו בקביעות.

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי.

תשלום: 2,600 ₪ בצ'ק שמגיע לעובדת הסוציאלית ביישוב והיא מעבירה אליו את הסכום.

ביקורים: אין

צורת מגורים: גר עם אמו.

הערות: מ' עובד בעבודה מוגנת ושב הביתה אחר הצהריים. העובדת הסוציאלית שאמורה להעביר אליו את הכספים מאחרת בהעברת הצ'ק. לעתים אחותו של החוסה נאלצת להגיע למועצה בכדי לקבל את הצ'ק. העובדת הסוציאלית אינה מביעה כל התעניינות במ' למשפחה אין מיזע מספק בנוגע לקרן, ולא נמצאת בקשר איתה.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 22.10.01. הכנסה: 3,230, יתרה: 14,000 ₪. התקשורת עם המשפחה מנוהלת באמצעות העו"ס, אולם לאור טענות המשפחה העולות מהדו"ח, ניזום פגישה משותפת (הנכה, המשפחה, העו"ס ועובדת הקרן) לתיאום ציפיות וגיבוש דרך טיפול נאותה. על-פי בקשה מפורשת של העו"ס, הכספים מועברים באמצעותה בהמחאה, ולא בהעברה בנקאית, כדי שיהיה ברור לכולם במשפחה כי כספים אלו מועברים לאם לשימוש עבור מ' ולא לשימוש המשפחה. העו"ס מודעת ליתרה הכספית ולאפשרות השימוש בכסף לצורכיו. מדובר בצעיר שעוד יזדקק לכספו.

מבוטח מס' 10

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: ע"י עובדי הביטוח הלאומי.

תשלום: 400 ₪ פעמיים בחודש בזיכוי לחשבון הבנק + 965 ₪ להוסטל.

ביקורים: ארבע פעמים בחודש.

צורת מגורים: הוסטל

הערות: א' יוצאת לעבוד בתעסוקה שיקומית. מאוד מרוצה מטיפול ההוסטל. העובדת הסוציאלית בהוסטל מרוצה גם היא ואין לה הערות מיוחדות לקרן.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 13.5.86. הכנסה: 2,101 ₪, יתרה: 9,000 ₪. הקרן מעבירה לחשבונה האישי דמי כיס המחולקים פעמיים בחודש וכן דמי כלכלה להוסטל, ונציגת הקרן מבקרת אותה בקביעות.

מבוטח מס' 11

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בידי הקרן.

תשלום: 1,600 ₪ בזיכוי בבנק אחת לחודש.

ביקורים: 1-2 פעמים בחודש.

צורת מגורים: גרה עם בעלה.

הערות: לבעל יש טענות רבות על תפקוד הקרן, ובכללן התייחסות לא נאותה, הכסף המוקצב אינו מספק, ביורוקרטיה קשה לכל רכישה של ציוד לדירה. כמו כן יש לו טענות על כך שהדירה ממוקמת קרוב למפעל כימי, דבר שפוגע בבריאותה של ז'. בדירה יש נזילה וארון החשמל פתוח, והקרן אינה פותרת את הבעיות האלה.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 19.1.99. ז' בת 59. הכנסת: 3,315 ₪, יתרה: 25,000 ₪. מהכנסותיה אנו משלמים לא רק בעבור כלכלת המשפחה אלא גם תשלום למטפלת בהיקף של 6 ש"ש ותשלום חשבונות אחזקת הבית הכוללים חשמל, כבלים, טלפון, מיסי עירייה ושכר דירה. כל רכישת ציוד טעונה קבלת הצעות מחיר (תלוי בסכום הרכישה) ואישור של העו"ס לרכישה. בדרך כלל הבעל לא פועל כך ולא מביא הצעות מחיר, או קודם כל קונה ואחר כך מבקש החזר. לדוגמה: לפני כמה חודשים הבעל החליט לקנות מזגן והתחייב על תשלום. יש לציין כי היה בביתם מזגן יחסית חדש שצריך היה לתקנו ולא לרכוש חדש. דוגמה נוספת: העו"ס פנתה בבקשה שנסיעה ברכישת קלנועית חדשה. לדברי הבעל הקלנועית הקודמת לא תקינה. בטרם הספקנו לטפל בבקשתו (שהסכום המבוקש בח גבוה), מתברר כי כבר ביצע עסקת חליפין, החזיר את הקלנועית שלו, קיבל זיכוי חלקי והשלים עוד 12,000 ₪.

בסוף חודש 10/03 התקיימה פגישה בין עובדת הקרן והמטפלת של משפחה ונערכה רשימת צרכים שכזאי לממש בזמן הקרוב. הרשימה כללה רכישת מיטה חדשה, שולחן וכיסאות חדשים למטבח וכמו כן הוצע להם לשפץ את המרפסת לרווחת המשפחה. המטפלת והעו"ס דיווחו כי הבעל אינו מעוניין. לעניין מיקום הדירה, המשפחה עקרה לדירתה הנוכחית לאחר מאבק ארוך וממושך עם עמידר. בדירתם הקודמת הסתכסכו עם השכנים וביקשו לעבור. היות שחקרן ממונה רק כמקבלת קצבה, העניין כלל לא תואם עמנו ולא בוצע על ידנו. עמידר הציעו לבעל כמה דירות חלופיות והוא בחר בדירה זו. לאור טענותיו הנוכחיות, עליו לפנות שוב בעצמו לעמידר. לעניין

תחזוקת הנכס, באופן כללי המינטי של הקרן הוא קבלת קצבה ולכן אין האחריות לתחזוקת הנכס שלנו. אנו כמובן נסייע ברצון בהבאת בעלי מקצוע וטיפול בכל הדרוש תיקון ובתנאי כמובן שנדע על כך. בעיית ארון החשמל לא הופנתה אלינו ומובן שאם הייתה נעשית פנייה, לא היה כל קושי לשלוח חשמלאי לתיקון. לגבי הנזילה בדירה, היות שמדובר בדירת עמידר על הבעל לפנות לעמידר לטיפול.

לסיכום, עובדת הקרן פועלת ללא לאות לטיפול בבעיות הסבוכות של בני הזוג, כולל פגישות עם העו"ס לדיון בצרכי המשפחה וסיפוק צרכיהם.

מבוטח מס' 12

ממצאי הביקור

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי.

צורת מגורים: הוסטל.

הערות: החוסה יצא לבקר את משפחתו ולא שב ולכן לא היה אפשר לראיינו.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 28.5.02. הכנסה: 1,801 ₪, יתרה: 1,000 ₪.

מ' אינו משתף פעולה עם הגורמים בקהילה ועוזב את ההוסטל. הביטוח הלאומי החליט שהקצבה תשולם ישירות אליו, אולם העברת הקצבה טרם הופסקה היות שהוא לא מסר לביטוח לאומי פרטי חשבון אישי. בשלב זה הקרן ממשיכה למסור לידיו בצ'ק מידי חודש את מלוא הקצבה עד להפסקת העברתה לקרן.

איתור המבוטח: בידי עובדי הביטוח הלאומי.

תשלום: 1,500 ₪ פעם בחודש בזיכוי לחשבון הבנק.

ביקורים: אחת למספר חודשים מגיע מבקר למפעל המוגן למספר דקות.

צורת מגורים: הוסטל

הערות: לפי דברי העובדת הסוציאלית שמטפלת בסי' אין צורך שחקרן תהיה האפוסטרופוס, שכן סי' יכול לתפקד בצורה עצמאית. למנהל ההוסטל יש תלונות רבות על תפקוד הקרן והוא טוען שגובים כסף רב בעבור ביקורים ולעולם אינם מגיעים לביקור. לכל דבר שצריך לרכוש לדיירים חובה להגיש שלוש הצעות מחיר, גם אם מדובר במכנסיים שעלותם 70 ₪. מנהל ההוסטל טוען עוד, שההוסטל קיים זה שש שנים והמבקר הפנימי של הקרן הגיע לביקור פעם אחת בלבד, בדק את התיקים אצל העובדת הסוציאלית וראיין שניים מהמבוטחים במשך כשתי דקות ועזב. הערות הסוקרת: יש לציין כי ההוסטל הינו הוסטל מטופח באופן מיוחד, ניכרת השקעה בחוסים הן מבחינת הצוות והן מבחינת המנהל, והדוגמה הטובה ביותר לכך היא המפעל המוגן שמופעל ע"י ההוסטל לטובת החוסים.

תגובת הקרן

הקרן לטיפול בחסויים משמשת כמקבלת קצבת הנכות מיום 24.12.98. הכנסה: 2,004 ₪, יתרה: 35,000 ₪. ההתייחסות של מנהל ההוסטל אינה אובייקטיבית ומוסתת נגד הקרן ממניעים אישיים, שמטעמי צנעת הפרט אין אנו מעוניינים לפרטם. הטיפול בסי' מתנהל מול העובדות הסוציאליות המטפלות בו. ההוסטל אכן מתפקד בצורה טובה ולכן משרדנו מפנה אליו חסויים לשיקום. בניגוד לנאמר בדו"ח, הקרן אינה משמשת אפוסטרופוס אלא יש לה מינוי כמקבלת גמלה מהמוסד לביטוח לאומי.

כיום, בניגוד לעבר, החסוי מתפקד בצורה עצמאית וחל שיפור גדול באופן תפקודו. אם יש צורך בשחרור הקרן מתפקדה והעברת הקצבה ישירות לידי החסוי, הרי שהדרך לשחרור ידועה לעו"ס. נציג הקרן מבקר את סי' באופן קבוע ומקיים קשר טוב בין הנציג לסי'. אנו רוכשים בשביל הדיירים כל דבר שהם זקוקים לו והנהלים בנוגע לרכישות לחסויים ידועים לעובדים הסוציאליים. אנו מבקשים הצעות מחיר לרכישות בהתאם לנהלים המקובלים. ברור שרכישה דחופה נענית מיד.

לסיכום, עובד הקרן מבקר בהוסטל בהתאם לצורך. יש שיתוף פעולה מצוין בין העובדים הסוציאליים לקרן, אנו נענים לכל בקשה בחיוב, זאת במסגרת האפשרויות הכספיות של כל אחד.